

Матвеев О.О, бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Радіонова Н.Й., д.е.н., доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ

В ринкових умовах для ефективного розвитку будь-який суб'єкт господарювання – від приватного підприємця до міжнародної корпорації – повинен мати оперативну інформацію про стан свого майна, рух грошових коштів, розрахунки з дебіторами та кредиторами, фактичний стан виробництва, результати діяльності та зміни у власному капіталі.

Поява економічних інформаційних систем суттєво вплинула на технологію ведення бухгалтерського обліку на всіх його етапах, що потребує нового осмислення таких понять, як “форма обліку” та “регістр”, які визначають техніку (технологію) ведення обліку.

Потужні програмні засоби у вигляді баз даних, інформаційно-пошукових систем дозволяють не лише підвищувати продуктивність праці обліковця, а й у процесі роботи змінювати звичну форму подання інформації та її зміст, отримувати інформацію зі значно ширшого діапазону джерел, ніж це передбачено у звичайних інформаційних системах.

Питання визначення форми бухгалтерського обліку в умовах його комп'ютеризації є недостатньо вивченими, потребують теоретичного та методичного осмислення. Це дозволить виробити наукові принципи побудови облікових реєстрів, допоможе розробникам програмного забезпечення більш чітко задовольняти потреби користувачів облікової інформації, дасть поштовх подальшому розвитку методології бухгалтерського обліку.

В сучасній науковій літературі існує два погляди на комп'ютерну форму обліку: одні автори такі, як В.Хом'як, В.Шило, Н.Верхогляд, стверджують, що окремо виділяти таку форму обліку недоцільно, оскільки це лише спосіб ведення бухгалтерського обліку,

Прихильники першого погляду обґрунтовують свою думку тим, що комп'ютеризований облік використовує принципи меморіально-ордерної або журнально-ордерної форми. При такому способі програмні та технічні засоби дозволяють лише прискорювати обробку первинної інформації і є засобом автоматизації рутинної праці бухгалтера.

Інші автори схильні на підставі аналізу можливостей сучасних програмних засобів визначати комп'ютеризований бухгалтерський облік як окрему форму обліку, так як за технічними ознаками виділяють дві форми бухгалтерського обліку: ручний та машинний.

Обліковий реєстр є матеріальним засобом, який відображає інформацію, згруповану на відповідних рахунках бухгалтерського обліку.

Із розвитком інформаційних технологій можливий перехід на безпаперові технології обліку. У базі даних системи управління підприємством, підсистемою якої є бухгалтерський облік, може зберігатися не тільки облікова, а й інші види інформації.

Можливості мультимедійного відображення інформації дозволяють виводити на друк не тільки облікові реєстри регламентованої форми, а й одержувати різні аналітичні таблиці, звіти, графіки, діаграми, схеми.

Таким чином, основним чинником, який визначав появу та розвиток нових форм інформаційного бухгалтерського обліку, є економічна обумовленість, розвиток економічних відносин у суспільстві, що відображає певною мірою бухгалтерський облік.

Оскільки структура та зміст форм бухгалтерського обліку мають задовольняти потреби користувачів облікової інформації, виникла потреба у такій формі обліку, реєстри якої здатні накопичувати, систематизувати та видавати її для подальшого сприйняття та аналізу.

Виходячи з того, що форма і зміст облікових реєстрів, їхнє розміщення та взаємозв'язок, способи та технічні засоби запису господарських операцій у відповідні реєстри є визначальними ознаками форми бухгалтерського обліку, комп'ютерна форма обліку може бути кваліфікована як окрема форма обліку, а її поява обумовлена об'єктивними економічними чинниками.

Літератури

1. В.Хомяк, В.Шило, Н.Верхоглядюв. Основи архівно-комп'ютерної форми обліку / Під ред. П.Т. Саблука. Київ : ІАЕ УААН, 2014. 126 с.
2. Кузьмінський А.М., Кузьмінський Ю.А. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. Київ : Все про бухгалтерський облік, 2017. 228 с.
3. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку: історія, теорія, перспективи. Житомир : АСА, 2001. 414 с.